

מרכז	פיקוד	מפקדת
הפיקוד	מפקד	לשכת
הציבור	פניות	משרד
5104-0202		טל
5724-0202		פקס
9837		כללי
התשע"ד	באלול	כ"ו
2014	בספטמבר	21

לכבוד,

רגד'איסי, עו"ד

האגודה לזכויות האזרחי בישראל

(באמצעות פקס : 04-8526331)

הנדון: פנייתכם בנושא שימוש באש חיה בפיזור הפגנות בגדה המערבית

שלכם מתאריך: 31 ביולי 2014

שלום רב,

1. בפנייתכם ביקשתם לברר האם השתנו כללי הפתיחה באש באזור יהודה ושומון ובפרט, ההוראות הנוגעות לשימוש באש חיה במהלך פיזור הפרות סדר.
2. בנוסף, ביקשתם, כי ננחה את כוחות צה"ל הפועלים באזור להימנע משימוש באש חיה כאמצעי לפיזור הפרות סדר, במקרים בהם לא נשקפת סכנת חיים לכוחות הפועלים ו/מקום.
3. ראשית, נבקש להבהיר, כי לא חל כל שינוי בכללי הפתיחה באש של כוחות צה"ל הפועלים באזור.
4. כפי שנמסר לכם במספר הזדמנויות בעבר, צה"ל מכבד את זכות ההפגנה והמחאה באזור. בהתאם, הצבא נמנע, ככלל, מלפזר הפגנות שאינן מסכנות את הביטחון והסדר הציבורי, אף אם לא ניתן לחן היתר.
5. יחד עם זאת, מזה תקופה ארוכה מתקיימות באזור הפרות סדר חמורות ואלימות מסכנות חיים, במהלכן נוקטים מפרי הסדר אלימות של ממש המסכנת את כוחות הביטחון ואת האזרחים העושים שימוש בצירי התנועה.
6. הפרות הסדר כוללות, במקרים רבים, השלכת מטעני חבלה מאולתרים, בקבוקי תבערה ואבנים, ניסיונות לפגוע בכוחות באמצעות "קלע דוד" וכיו"ב. בנוסף, נרשמו מקרים בהם בוצע ירי באש חיה לעבר כוחות צה"ל, מתוך הפרת סדר. אלימות זו הביאה עד היום לפגיעה בעשרות בני אדם, בהם חיילי צה"ל ושוטרי מג"ב, האמונים על הביטחון והסדר באותם זירועים, ולנזקים כבדים לרכוש, לכלים ולתשתיות צבאיות. בחודשים האחרונים, ובין היתר לנוכח אירועי מבצע "צוק איתן" וניסיונות גורמי-קיצון להתסיס את תושבי האזור, אף נרשמה עליה בחומרת הפרות הסדר באזור ובתיקף האלימות המופעל במהלכן, מצד מפרי הסדר.
7. השימוש בכוח על-ידי כוחות הביטחון, האמונים על הביטחון והסדר הציבורי באזור, נגזר ממידת האיום הנשקפת לגוף ולרכוש כתוצאה מהפעילות שבגינה נדרש השימוש בו. בהתאם,

מונחים הכוחות לעשות שימוש בכוח המינימאלי הנדרש, על מנת להסיר את האיום הנשקף מהפרות הסדר האלימות. היכן שניתן לפזר הפרת סדר ללא שימוש בכוח, ובפרט ללא שימוש באש חיה, הכוחות עושים זאת.

8. בכללי הפתיחה באש על פיהם פועלים הכוחות, קבוע **סדר פעולות מדורג ומרוסן**: לפיזור הפרת סדר אלימה, אשר כוללות אמצעי אזהרה, אמצעים לפיזור הפגנות, וכן, שימוש בנשק פחות קטלני. **הכוחות מונחים בתוך כך, להימנע ככלל, משימוש באש חיה לשם פיזור הפרת סדר אלימה; והשימוש באמצעי זה במסגרת הפרות סדר מוגבל למצבי סכנת חיים.**

9. בהקשר זה, אין בידינו לקבל את טענתך, כי הצבת צלפים, במסגרת היערכות להתמודדות עם אלימות מסכנת חיים במוקדי הפרות סדר, מלמדת כביכול, כי השימוש באש חיה נעשה על פי החלטה מוקדמת של הדרג הפיקודי, ולא לצורך הסרת איום שמתפתח בשטח "זמן אמת". לעניין זה נציין, כי היערכותם של כוחות צה"ל במוקדי הפרות סדר נעשית על בסיס הערכת מצב, שבמסגרתה ניתנת הדעת לאיומים האפשריים הצפויים בכל מוקד. ודאי שאין בהיערכות מראש לאפשרות שהפרת סדר תידרדר לכדי מצב מסכן חיים כדי ללמד על החלטה מראש לעשות שימוש באש חיה כנגד אותה הפרת סדר. יתרה מכך, היערכות נכונה מראש עשויה במרבית המקרים לצמצם את נוספר הנפגעים.

סגן	טל לוי,
ומעקב	ק'
פקמ"ז	לשכת
פניות	פניות
הציבור	הציבור
מפקד	מפקד